

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság *Budapesten, 2010. év november hó 30. napján* megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az előre kitervelten elkövetett emberölés bűntette kísérlete és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indult bűnügyben a Heves Megyei Bíróság 1.B.374/2009/24. számú ítéletét a vádlottal szemben az alábbiak szerint *változtatja meg:*

Az 1 rb. testi sértés bűntetteként értékelt cselekményt emberölés bűntette kísérleteként (Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a./ pontja);

A 2 rb. személyi szabadság megsértésének bűntetteként értékelt cselekményt 3 rb. - amelyből egy esetben a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett - személyi szabadság megsértése bűntetteként (Btk. 175. § (1) és (3) bekezdés e./ pontja) minősíti.

Ezért, valamint a vádlott terhére helyesen megállapított cselekményekért - halmazati büntetésül - kiszabott szabadságvesztést 12 (tizenkettő) évi fegyházbüntetésre, a közügyektől eltiltást 10 (tíz) évre súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a fegyházbüntetésbe beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 15.250,- (tizenötezer-kettőszázötven) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Heves Megyei Bíróság a 2010. év január hó 20. napján kelt 1.B.374/2009/24. számú ítéletével a vádlottat testi sértés bűntette (Btk. 170. § (1) és (5) bekezdés I. fordulata), löfegyverrel és lőszerrel visszaélés bűntette (Btk. 263/A. § (1) bekezdés a./ pontja), hivatalos személy elleni erőszak bűntette (Btk. 229. § (1) és (2) bekezdés II. fordulata), 2 rb. személyi szabadság megsértésének bűntette (Btk. 175.

§ (1) bekezdés) miatt - halmazati büntetésül - 9 év börtönre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A vádlott által előzetes letartóztatásban eltöltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

Rendelkezett a járulékos kérdésekről, az elkobzásról, továbbá a lefoglalás megszüntetése mellett a bűnjelek részbeni, kiadásról, valamint a megsemmisítéséről.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész az élet elleni cselekmény téves minősítése miatt és súlyosítás végett, a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.246/2010/1. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen is - az ügyészi fellebbezést fenntartotta, ellenben a védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapított tényállás megalapozott, amelyből okszerűen következett a vádlott bűnösségére, azonban az élet elleni cselekményt tévesen minősítette.

Az ügyészi indítványban foglaltak szerint - figyelemmel az iránymutató eseti döntésekre - a vádlott szerepének lényegesen nagyobbnak kellett volna lennie az eredmény elhárítását illetően, mint ahogyan az történt. Hangsúlyozta az önkéntesség szerepét, amely jelen körülmények között nem volt megállapítható, a vádlott ugyanis a rendőrök kiérkezését követően sem úgy reagált, hogy segítséget kér a súlyosan sérült sértetthez, ellenkezőleg, rájuk fogta a fegyverét. Eközben viszonylag hosszabb ideig tartotta fogva a lakásban az általa hasba lőtt sértettet. A vádlottnál mobiltelefon is volt, még sem hívta a mentőket.

A vádlott magatartása önkéntes eredmény-elhárításnak nem értékelhető, a cselekménye előre kitervelten elkövetett emberölés büntette kísérletének minősül.

A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket pontosítani indítványozta a többszörös halmazat továbbá, hogy a cselekményt a 2 éves gyermeke jelenlétében, részben az ő sérelmére valósította meg, az élet elleni cselekmény vonatkozásában a különösen veszélyes eszköz használata, és a családon belüli konfliktusok erőszakos módon történő rendezésének elszaporodottsága a vádlott terhére súlyosító körülmények.

Mindezek alapján indítványozta, a büntetés kiszabási tényezők kiegészítése mellett a cselekmény előre kitervelten elkövetett emberölés büntette kísérletekénti minősítését, a büntetés súlyosítását, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

A védő enyhítésre irányuló fellebbezését a nyilvános ülésen fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg. A vádlott cselekményét a szerelemféltség motiválta, nem állt szándékában senki életében kárt tenni, nem tervezte el előre a bűncselekmény elkövetését, csak megbeszélni ment a problémákat.

Véleménye szerint a vádlott által leadott lövés nem volt célzott lövés, mivel az a sértett hasát érte nem pedig a szívét vagy a fejét, amire szintén lehetősége lett volna a vádlottnak. Azt is hangsúlyozta, hogy a vádlott - ahogyan a sértettet is elmondta - gondoskodott a sértetről, vizet adott neki, majd kiengedte a lakásból, ezért a cselekmény jogi megítélése is törvényes, a büntetés enyhítésére tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslat alapján az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az első fokon eljáró Heves Megyei Bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartása mellett, körütekintő és lelkiismeretes bizonyítást folytatott le, valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot értékelési körébe vont.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben a vádlott beismerő vallomására, 1. és 2. számú sértettek, illetve a tanúk vallomásaira, a szakértői véleményekre és az egyéb okirati bizonyítékokra alapította.

Az elsőfokú bíróság az ítélet a 11. oldalán az előre kiterveltséggel összefüggésben részletesen indokolta, hogy a vádlott a lőfegyvereket milyen célból vásárolta, megállapítva azt, hogy a bizonyítékok tükrében egyértelmű, hogy a vádlott azokat ölési szándékkal vásárolta. E ténynek a megállapítása a tényállásba tartozik, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a tényállást kiegészítette azzal, hogy: „... a vádlott ...re utazott, hogy lőfegyvert vásároljon, **azért, hogy a feleségét és 1. számú sértettet megölje.**”

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a kiegészítéssel hibátlan és a felülbírálat alapját képezte.

A megalapozott tényállásból okszerűen vont le következtetést a megyei bíróság a vádlott bűnösségére, azonban tévedett a cselekmények jogi megítélésében. A rendelkezésre álló bizonyítékok, továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása alapján az nem volt kétséges, hogy a vádlott előre eltervezte az élet elleni bűncselekmény elkövetését, ennek érdekében vásárolta - engedély nélkül - a lőfegyvereket, illetve alakította át a riasztópisztolyt, éles lőszer kilövésére is alkalmassá. Az is egyértelmű volt, hogy a vádlott két személy a felesége és új élettársa megölését tervezte, azonban a cselekmény végrehajtásakor a vádlott a felesége megölésétől önként elállt, azt meg sem kísérelte, e körben helyállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság a büntetlenséget biztosító önkéntes elállásra (maga az ügyészi végindítvány is ekként módosult).

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az irányadó tényállás mellett figyelembe véve azt, hogy a vádlott előre tervezte a bűncselekmény elkövetését, azt, hogy kettő, élet kioltására is alkalmas lőfegyverrel kereste fel a sértetteket, menetközben élet

kioltására utaló fenyegető kijelentéseket tett, telefonon, illetve sms-ben, hogy közvetlen közről a sértettet hasba lőtte, fel sem merülhetett, hogy egyszerű megbeszélésre ment a sértettekhez és csupán rögtönös szándék vezette volna a cselekmény végrehajtásában.

Nem helytálló az a védekezés sem, hogy pusztán szerelemfáltás motiválta volna a vádlottat, ettől összetettebb volt a vádlotti cselekményt kiváltó ok, amelyet jelentős mértékben meghatározott a vádlott birtoklási vágya, ahogyan arra a megyei bíróság is utalt, és amely már a bosszú motívumot megközelítő elkövetéséhez vezetett.

Nem osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az önkéntes eredmény-elhárításra vonatkozó érvelését, ezért a cselekmény életveszélyt okozó testi sértés büntetékénti minősítését.

Az, hogy a vádlott az eredmény bekövetkeztét akár közreműködők segítségével is elháríthatja, nem tévesztendő össze a külső körülmények hatására hozott döntéssel.

Az eredmény-elhárítás lényeges eleme az önkéntesség, amely belső indítatásból kell, hogy fakadjon (pl. sajnálat, megbánás, stb.) nem külső kényszer hatására. Jelen ügyben ezen belső elhatározás fel sem merült, a vádlott az eltervezett céltudatos cselekménye végrehajtását követően, mintegy 20 percig fogva tartotta a súlyos (életveszélyes) hasi lőtt sérülést szenvedett sértettet, sem közvetlenül a cselekményt követően, sem a rendőri fellépéskor nem engedte el a vérző sértettet, az önkéntesség megállapíthatóságát kizárta. Amikor megérkezett a rendőri erősítés és vádlott előtt kétségtelenné vált, hogy kilátástalan helyzetbe került, engedte ki a sértettet, akihez a hivatalos személyek mentőt hívtak és az életét a szakszerű orvosi beavatkozás mentette meg.

Ebből a szempontból közömbös, hogy a fogva tartás során inni engedte a vádlott, valamint az is, hogy bent a sértettek előtt arról beszélt a vádlott, hogy tárgyalni akar, illetve az is, hogy üzent a rendőröknek az utóbb elengedett sértettel, aki azt át sem tudta adni a rossz állapota miatt.

Ellenben nem közömbös, hogy a vádlott rendelkezett mobiltelefonnal is, amellyel meg sem kísérelte a mentőket felhívni, holott ez utalhatott volna a belső indítatásból fakadó önkéntes eredmény-elhárításra. Az, hogy ez nem történt meg azt bizonyította, hogy a vádlott döntően csak annak hatására akkor engedte el a sértettet, amikor már a rendőri intézkedés miatt nem volt más választása.

A kifejtettekre tekintettel az önkéntes eredmény-elhárítás nem állapítható meg. Ebből következően a vádlotti cselekmény nem a maradék bűncselekmény szerint minősül, hanem az irányadó tényállás szerint a megyei bíróság által is az indokolásban elsődlegesen megállapított előre kitervelten elkövetett emberölés büntetéként a kísérleteként.

Nem helytálló 1. számú sértett sérelmére elkövetett személyi szabadság megsértésével kapcsolatos jogi indokolás. A személyi szabadság megsértésének

büntette állapot bűncselekmény, nem időtartamot jelöl, hanem azt, hogy az elkövetési magatartás mindaddig tart, amíg a sértett a mozgási, helyváltoztatási szabadságában korlátozva van. Az időintervallum a bűncselekmény megvalósulásának szempontjából közömbös, rövidebb idejű korlátozás, néhány perc is megalapozhatja a személyi szabadság megsértése büntetének megállapítását. Az időtartamnak a büntetés kiszabásakor van jelentősége.

A bűncselekmény lényege, hogy az elkövetési magatartás objektíve alkalmas legyen arra, hogy mást a mozgás, a tartózkodási hely megválasztás, a helyváltoztatás szabadságában - azaz a cselekvési szabadságában - meggátoljon vagy akadályozzon. Ez jelen ügyben ahogy a feleség és a gyermek esetében, úgy 1. számú sértett tekintetében is megvalósult. Téves az elsőfokú bíróság jogi okfejtése, hogy az élet, testi épség elleni cselekményébe beleolvad a személyi szabadság megsértésének büntette, a látszólagos anyagi halmazatra utalással, mivel jelen esetben az élet vagy testi épség elleni bűncselekmény elkövetése után fosztotta meg a mozgási, cselekvési szabadságától a sértettet.

A kifejtettekre tekintettel a vádlott 1. számú sértett sérelmére is megvalósította a személyi szabadság megsértésének büntettét, ezért e cselekmény 3 rendbeliként minősül.

A megyei bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a vádlott cselekményét a Btk. 2. §- alapján, az elkövetés-kori anyagi jogszabályok alapján kell elbírálni, mivel azok ránézve kedvezőbbek. Tévedett azonban, amikor nem észlelte, hogy az elkövetéskor hatályos Btk. is minősített esetként pönalizálta a személyi szabadság megsértése büntetének a tizennyolcadik élet évét be nem töltött személy sérelmére történő elkövetést. Ezért a 2006. év december hó 31. napján született 3. számú gyermekkorú sértett sérelmére elkövetett cselekményt az ítélőtábla a minősítő körülmény feltüntetésével megváltoztatta. Egyebekben a cselekmények minősítése törvényes.

Az elsőfokú bíróság az alanyi és tárgyi enyhítő és súlyosító körülményeket lényegében felsorolta. A másodfokú bíróság az enyhítő tényezőket azzal egészítette ki, hogy további büntetést csökkentő körülmény, hogy külső körülmények hatására ugyan, de a sértettet utóbb elengedte és az élet elleni cselekmény kísérleti szakban megrekedt.

További súlyosító körülmény a többszörös halmazat, a különösen veszélyes eszköz használata, a hasonló, megtorló jellegű bűncselekmények családon belüli elszaporodottsága, továbbá, hogy a vádlott valamennyi súlyos bűncselekményt a kiskorú gyermeke jelenlétében követte el.

A cselekmény jogi minősítésének megváltoztatása és a bűnösségi körülmények kiegészítése mellett az enyhítő szakasz alkalmazása a vádlott büntetlen előélete ellenére sem indokolt, ezért az ítélőtábla a vádlottal szemben kiszabott büntetést súlyosította, a büntetés-végrehajtási fokozatát a Btk. 42. § (2) bekezdés b./2. pontja szerint fegyházban állapította meg.

A Fővárosi Ítéltábla a Btk. 99. § (1) bekezdése alapján beszámította a szabadságvesztés büntetésbe a vádlott által az elsőfokú ítélet meghozatalától előzetes letartóztatásban eltöltött időt.

Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései törvényesek.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettekre tekintettel a Heves Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségről az ítéltábla a Be. 338. § (1) bekezdése, és a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

B u d a p e s t, 2010. év november hó 30. napján

***Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***Dr. Bartkó Levente s.k.
előadó bíró***

***Dr. Mató Ágnes s.k.
bíró***

A Heves Megyei Bíróság 1.B.374/2009/24. számú ítélete a vádlottal szemben a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.114/2010/13. számú ítéletében foglalt változtatás mellett jogerős és végrehajtható!

Budapest, 2010. év november hó 30. napján

***Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***Kiadmány hitelül:
tisztviselő***